

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. december 1.
(OR. en)

14587/21

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0386(NLE)**

**FISC 224
ECOFIN 1191**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. november 30.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 736 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2009/1008/EU végrehajtási határozat módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 736 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 736 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.11.30.
COM(2021) 736 final

2021/0386 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2009/1008/EU végrehajtási határozat módosításáról

INDOKOLÁS

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelv (a továbbiakban: héairányelv¹) 395. cikkének (1) bekezdése értelmében a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – bármelyik tagállamot egyhangúlag felhatalmazhatja arra, hogy az irányelvben foglaltaktól eltérő különös intézkedéseket alkalmazzon a hozzáadottérték-adó beszedésének egyszerűsítésére vagy egyes adócsalások és -kikerülések megelőzésére.

A Lett Köztársaság (a továbbiakban: Lettország) a Bizottságnál 2021. április 4-én iktatott levélben felhatalmazást kért egy, a héairányelv a héa megfizetéséért felelős személyt meghatározó 193. cikkétől eltérő intézkedés további alkalmazására. Ugyanebben a levélben Lettország egy, az intézkedés alkalmazásáról szóló jelentést is megküldött.

A héairányelv 395. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság a többi tagállamot 2021. augusztus 9-én kelt levelében, Spanyolországot pedig 2021. augusztus 10-én kelt levelében tájékoztatta Lettország kérelméről. 2021. augusztus 10-én kelt levelében a Bizottság arról értesítette Lettországot, hogy a kérelem elbírálásához szükséges minden információ a rendelkezésére áll.

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Általános szabályként a héairányelv 193. cikke értelmében a héa megfizetéséért a termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végző adóalany felelős.

A héairányelv 395. cikke alapján a tagállamok a Tanács felhatalmazásával bevezethetnek az említett irányelv rendelkezéseitől eltérő intézkedéseket az adóbeszedés egyszerűsítésére, vagy egyes adócsalások és -kikerülések megelőzésére.

Lettország kérelmezte, hogy továbbra is fordított adózási mechanizmust alkalmazhasson a faügyletekre, azaz az a személy legyen kötelezett a héafizetésre, akinek részére az érintett termékeket értékesítették, illetve szolgáltatásokat nyújtottak.

A Lettországra vonatkozó eltérő intézkedést eredetileg a 2006/42/EK tanácsi határozat² engedélyezte 2009. december 31-ig, majd a 2009/1008/EU tanácsi végrehajtási határozat³ 2012. december 31-ig. Az eltérés alkalmazására vonatkozó engedélyt ezt követően a 2013/55/EU tanácsi végrehajtási határozat⁴ 2015. december 31-ig, az (EU) 2015/2396 tanácsi végrehajtási határozat⁵ 2018. december 31-ig, valamint az (EU) 2018/2006 tanácsi végrehajtási határozat⁶ 2021. december 31-ig meghosszabbította.

¹ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

² HL L 25., 2006.1.28., 31. o.

³ HL L 347., 2009.12.24., 30. o.

⁴ HL L 22., 2013.1.25., 16. o.

⁵ HL L 332., 2015.12.18. 142. o.

⁶ A Tanács (EU) 2018/2006 végrehajtási határozata (2018. december 11.) a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2009/1008/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 322., 2018.12.18., 20. o.).

Lettország szerint a fapiac, amely a gazdaságának egyik legfontosabb ágazata, különösen érzékeny a héacsalásra, mivel nagyszámú helyi kisvállalkozás és egyéni beszállító uralja, és nagyon nehéz nyomon követni az anyagok mozgatását és a kapcsolódó ügyleteket. Előfordulhat, hogy az ebben az ágazatban tevékenységet folytató vállalkozások nem képesek teljesíteni a nyilvántartási kötelezettségeket, ez pedig magánszemélyekkel lebonyolított, be nem jelentett faértékesítési ügyleteket eredményezhet. Jelentős tehát annak a kockázata, hogy bizonyos szereplők kijátszanák a héa megfizetését. A piac és a részt vevő vállalkozások jellege alkalmat teremtett a héacsalásra, amit a lett adóhatóságok nehezen tudtak ellenőrizni. Az ilyen visszaélések elleni küzdelem érdekében bevezették a fordított adózási mechanizmust a faügyletekre, ami nagyon hatékonnak bizonyult, és az ágazatban jelentős mértékben csökkentette a csalásokat.

Ezen túlmenően a szóban forgó különös intézkedés nem gyakorol negatív hatást a végső fogyasztói szinten beszedett héabevételek teljes összegére, ezért Lettország szerint nem érinti hátrányosan az Unió héaalapú saját forrásait.

Az eltérések engedélyezése általában korlátozott időtartamra szól annak érdekében, hogy fel lehessen mérni a különös intézkedés megfelelőségét és eredményességét, valamint hogy kellő idő álljon a tagállamok rendelkezésére az anyagok mozgatásának, a héa megfizetésének, valamint az adott probléma kezeléséért felelős adóalanyok megfelelőségének nyomon követését célzó más, nemzeti szintű hagyományos intézkedések az eltérő intézkedés lejártáig történő bevezetésére, melynek következtében az eltérés meghosszabbítása végül feleslegessé válik. A fordított adózás alkalmazását lehetővé tévő eltérés csak kivételesen, a csalások által érintett meghatározott területeken, végső eszközként engedélyezhető.

Figyelemmel a változatlan jogi és ténybeli helyzetre, a Bizottság az eltérő intézkedés meghosszabbítását javasolja, amely lehetővé teszi Lettország számára, hogy azt 2024. december 31-ig továbbra is alkalmazza. Ezen eltérés lejártáig Lettországnak más, az anyagok mozgatásának, a héa megfizetésének és az adóalanyok megfelelőségének nyomon követését célzó hagyományos intézkedéseket kell végrehajtania nemzeti szinten, ezzel támogatva a fakitermelési ágazatban elkövetett héacsalások elleni küzdelmet és azok megelőzését.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A héairányelv 193. cikkétől való hasonló eltérésekre más tagállamok (Portugália⁷, Románia⁸ és Litvánia⁹) is engedélyt kaptak.

A javasolt intézkedés tehát összhangban áll a héairányelv meglévő rendelkezéseivel.

⁷ A Tanács (EU) 2019/1592 végrehajtási határozata (2019. szeptember 24.) Portugáliának a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésére történő felhatalmazásáról (HL L 248., 2019.9.27., 67. o.).

⁸ A Tanács (EU) 2019/1593 végrehajtási határozata (2019. szeptember 24.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés alkalmazása folytatásának Románia részére történő engedélyezéséről szóló 2013/676/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 248., 2019.9.27., 69. o.).

⁹ A Tanács (EU) 2018/1920 végrehajtási határozata (2018. december 4.) a Litván Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2010/99/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 311., 2018.12.7., 34. o.).

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A héairányelv 395. cikke.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Tekintettel a héairányelv azon rendelkezésére, amelyre a javaslat épül, a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

A határozat egy tagállam számára annak saját kérelme alapján megadott engedélyre vonatkozik, kötelezettséget tehát nem keletkeztet.

Az eltérés korlátozott alkalmazási területére tekintettel a különös intézkedés arányban áll a kitűzött céllal.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Javasolt eszköz: tanácsi végrehajtási határozat.

A héairányelv 395. cikke szerint a héára vonatkozó közös rendelkezésekről kizárólag abban az esetben lehet eltérni, ha arra a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag felhatalmazást ad. Ezenfelül azért a tanácsi végrehajtási határozat a legmegfelelőbb eszköz, mert az egy-egy tagállamnak is címezhető.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

A javaslat Lettország kérelmén alapul, és kizárólag ezt a tagállamot érinti.

- **Hatásvizsgálat**

A javasolt tanácsi végrehajtási határozat felhatalmazza Lettországot, hogy a faügyletekre továbbra is fordított adózási mechanizmust alkalmazzon. Az eredeti eltérés alapjául szolgáló helyzet továbbra is fennáll. Lettország állítása szerint annak ellenére, hogy a fordított adózás bevezetése óta csökkent a fa piacán előforduló héacsalások száma, a kockázat továbbra is fennáll.

Erre az intézkedésre eredetileg a 2003. évi csatlakozási okmány¹⁰ adott felhatalmazást VIII. melléklete 7. fejezetének 1. b) pontjában, valamint a 2006/42/EK tanácsi határozat¹¹ az akkor hatályos 77/388/EGK irányelv (hatodik irányelv) alapján. Idővel azonban a faipari ágazatban előforduló csalás áttért a héára vonatkozó fordított adózási eljárás hatályán kívül eső kapcsolódó ügyletekre, például a fa melléktermékekkel kapcsolatos ügyletekre. Ennek megfelelően a héára vonatkozó fordított adózási eljárás alkalmazásának hatálya a csalási

¹⁰ HL L 236., 2003.9.23., 33. o.

¹¹ HL L 25., 2006.1.28., 31. o.

lehetőségének csökkentése érdekében tovább bővült. Ezen túlmenően 2020. január 1-jétől kezdődően a fa átvevőjének a kapott árukért és a szolgáltatást igénybe vevőnek a nyújtott szolgáltatásokért nem készpénzes fizetőeszközzel kell fizetnie. E módosítások célja a fizetési követelmények egységesítése minden olyan esetben, amelyben fordított adózási eljárás alkalmazandó, és ezáltal a héacsalás elleni küzdelmet célzó intézkedés hatékonyságának javítása.

Lettország állítása szerint a faipari ágazatban előforduló csalás elleni küzdelemhez szükséges az eltérő intézkedés meghosszabbítása. A lett faipari ágazat túlnyomórészt kis- és közepes méretű kereskedőkből és adóalanyokból áll, amelyek fát vásárolnak vagy értékesítenek, valamint kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtanak vagy vesznek igénybe. A héára vonatkozó fordított adózási eljárás csak abban az esetben alkalmazandó belföldi faügyletekre és bizonyos szolgáltatásokra, ha mind a szállító, mind a termék átvevője szerepel Lettország héanyilvántartásában. A kérelem szerint a faipari ágazat különösen érzékeny a héacsalásra, mivel nagyon nehéz nyomon követni az anyagok mozgását és a kapcsolódó ügyleteket. Kezdetben a héára vonatkozó fordított adózási eljárást csak a faértékesítésre alkalmazták. A csalás kockázata a fapiac fejlődésének következtében fokozatosan nőtt, ezért 2001. április 1-jétől kezdődően a fordított adózási eljárást kiterjesztették bizonyos, a faügyletek keretében nyújtott szolgáltatásokra. Idővel azonban a faipari ágazatban előforduló csalás áttért más, a héára vonatkozó fordított adózási eljárás hatálya alá eső kapcsolódó ügyletekre, például a fa melléktermékekkel kapcsolatos ügyletekre. Ennek megfelelően a héára vonatkozó fordított adózási eljárás alkalmazásának hatályát kiterjesztették más értékesítésekre is, ezáltal csökkentve a csalási lehetőségét.

A kérelemben foglalt, a Központi Statisztikai Hivatal 2020-ra vonatkozóan szolgáltatott adatain alapuló becslések szerint az ágazatban a folyó termelőfelhasználás az erdészeti és a fakitermelő ágazatban előállított termékek és a kapcsolódó szolgáltatások 69 %-át teszi ki (NACE Rev. 2. kód: 02). A kivitel aránya 18,9 %, míg a háztartások fogyasztása a termelési volumen mindössze 10,5 %-át teszi ki. A fa- és faipari, valamint parafatermékek gyártása terén – a bútoráruk kivételével – (NACE Rev. 2. kód: 16), 59,9 %-ot szánnak kivitelre. A termékek 37,4 %-át a folyó termelőfelhasználásra használják fel, és a háztartások fogyasztása mindössze a termékek 1,4 %-át teszi ki. Az ágazati szakértők által szolgáltatott információk alapján a héára vonatkozó fordított adózási eljárás hatálya alá tartozó faügyletek értéke megközelítőleg 2,0 milliárd EUR.

2021. január 1-jén 5 389 adóalany (jogi személy) szerepelt a faipari ágazat nyilvántartásában, melyből 3 418 volt héaalany.

A szóban forgó intézkedés meghosszabbítása nem gyakorol negatív hatást a végső fogyasztói szinten beszédett héabevétel teljes összegére, ezért nem érinti hátrányosan az Unió héaalapú saját forrásait.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

A javaslat időben korlátozott.

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2009/1008/EU végrehajtási határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvre¹ és különösen annak 395. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A 2006/42/EK tanácsi határozat² 2009. december 31-ig felhatalmazta Lettországot arra, hogy a 77/388/EGK irányelv³ 21. cikke (1) bekezdésének a) pontjától eltérő különös intézkedést alkalmazzon, és a faügyletek vagy a kapcsolódó szolgáltatások esetében az áru átvevőjét vagy a szolgáltatás címzettjét jelölje meg a hozzáadottértékadó (héta) megfizetésére kötelezett személyként. A Tanács a 2009/1008/EU tanácsi végrehajtási határozattal⁴ a 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérve felhatalmazta Lettországot arra, hogy 2012. december 31-ig a faügyleteket illetően továbbra is az áru átvevőjét vagy a szolgáltatás címzettjét jelölje meg a héa megfizetésére kötelezett személyként (a továbbiakban: különös intézkedés). A felhatalmazás számos egymást követő meghosszabbítás után 2021. december 31-én lejár⁵.
- (2) Lettország a Bizottságnál 2021. április 4-én iktatott levélben felhatalmazást kért a különös intézkedés további alkalmazására. A levéllel együtt Lettország egy, a különös intézkedés alkalmazásáról szóló jelentést is benyújtott.

¹ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

² A Tanács 2006/42/EK határozata (2006. január 24.) a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 21. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazása kiterjesztésének Lettország részére történő engedélyezéséről (HL L 25., 2006.1.28., 31. o.).

³ A Tanács hatodik irányelve (1977. május 17.) a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapítás (77/388/EGK) (HL L 145., 1977.6.13., 1. o.).

⁴ A Tanács 2009/1008/EU végrehajtási határozata (2009. december 7.) a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról (HL L 347., 2009.12.24., 30. o.).

⁵ A Tanács (EU) 2018/2006 végrehajtási határozata (2018. december 11.) a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2009/1008/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 322., 2018.12.18., 20. o.).

- (3) A 2006/112/EK irányelv 395. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban a Bizottság a többi tagállamot 2021. augusztus 9-én kelt levelében, Spanyolországot pedig 2021. augusztus 10-én kelt levelében tájékoztatta Lettország kérelméről. 2021. augusztus 10-én kelt levelében a Bizottság arról értesítette Lettországot, hogy a kérelem elbírálásához szükséges minden információ a rendelkezésére áll.
- (4) Lettország szerint a fapiac, amely a gazdaságának egyik legfontosabb ágazata, különösen érzékeny a héacsalásra, mivel nagyszámú helyi kisvállalkozás és egyéni beszállító uralja. A piac és a részt vevő vállalkozások jellege alkalmat teremtett a héacsalásra, amit a lett adóhatóságok nehezen tudtak ellenőrizni. Az ilyen visszaélések elleni küzdelem érdekében a lett hatóságok bevezették a héára vonatkozó fordított adózási mechanizmust a faügyletekre, ami a Lettország által benyújtott jelentés alapján nagyon hatékonynak bizonyult, és jelentős mértékben csökkentette a csalásokat az adott piacon.
- (5) Az eltérések engedélyezése általában korlátozott időtartamra szól annak érdekében, hogy fel lehessen mérni a különös intézkedés megfelelőségét és eredményességét. Az eltérések kellő időt biztosítanak a tagállamoknak más, az anyagok mozgatásának, a héa megfizetésének, valamint az adott probléma kezeléséért felelős adóalanyok megfelelőségének nyomon követését célzó, nemzeti szintű hagyományos intézkedéseknek az eltérő intézkedés lejártáig történő bevezetésére, melynek következtében az eltérés meghosszabbítása végül feleslegessé válik. A fordított adózási eljárás alkalmazását lehetővé tévő eltérés csak kivételesen, a csalások által érintett meghatározott területeken, végső eszközként engedélyezhető. Ezért a jelen végrehajtási határozat szerinti különleges intézkedés lejártá előtt Lettországnak más, a fakitermelési ágazatban elkövetett héacsalások elleni küzdelmet és azok megelőzését célzó hagyományos intézkedéseket kell végrehajtania annak érdekében, hogy ne legyen szükség a különleges intézkedés újabb meghosszabbítására.
- (6) Következésképpen a különös intézkedés alkalmazását kizárólag 2024. december 31-ig indokolt engedélyezni Lettország számára.
- (7) A különös intézkedés nem lesz kedvezőtlen hatással az Unió héából származó saját forrásaira.
- (8) A 2009/1008/EU végrehajtási határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,
- ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2009/1008/EU végrehajtási határozat 2. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

Ezt a határozatot 2024. december 31-ig kell alkalmazni.”.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Lett Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*